

OPEN MEDIA HUB

Supporting media professionals across the EU Neighbourhood area

STORY NAME:	The Adam's apple in Armenia		
COPYRIGHT HOLDER:	Gala TV / OPEN Media Hub		
COPYRIGHT NOTICE:	Ownership of content belongs to Gala TV / OPEN Media Hub		
USAGE TERMS:	Share & Adapt - Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/		
EDITOR'S NOTES:	None		
SOURCE:	Gala TV - galatv.am Open Media Hub – http://www.openmediahub.com <i>"This production was supported by OPEN Media Hub with funds provided by the European Union"</i>		
LANGUAGE:	Russian/Armenian/English	DURATION:	00:16:23
JOURNALIST:	Ekaterina Fomina	EMAIL:	etofomina@gmail.com
SLUGLINE:	Gender&Identity, The Adam's apple in Armenia		
HEADLINE:	Existence of patriarchal tradition of saving virginity in Armenia.		
DATELINE:	Yerevan, Armenia – 02/09/2019		
SCRIPT:	0:02-0:18 The priest is reading a prayer to Our Father. 0:32-0:36 - Asmik, victim of domestic violence I married the guy from my village at the age of 18, 0:38-0:40 and he got jealous already after the marriage. 0:41-43 It was not allowed to continue my study. 0:44-0:46 He used to come back home drunk and beat me. 0:47-0:51 I've been living in fear for 9 years. Once at night 0:52-0:56		

I could not stand assault, left my kids at home, and escaped

0:57-1:05

just not to be beaten so I could not get out of bed.

1:49-1:54 - interview - Zhanna Navasardyan and her mother Varsik

According to Armenian unwritten laws, if you choose and got married,

1:55-1:57

you should stay near your husband till the end of life.

1:58-2:02

If a girl get married, everybody is waiting for “the red apple”.

2:03-2:04

It is a great honor.

02:05-2:09

It means that a girl is “clean” and virgin.

2:11-2:13

If she is not a virgin, she would be returned to her parents’ home.

2:14-2:17

People are interested who she, which family she is from is.

2:18-2:24

Armenian woman’s responsibilities are to look after the house, family, and children.

2:25-2:31

A man is actually an earner, but the responsibility for family care is on woman’s shoulders.

2:37-2:43 - Interview - Arman

A woman who is not following these traditions could not start a family.

2:44-2:52

She would compare all men because she “ate a forbidden fruit” prematurely.

2:53-2:59

She would always be drawn to others. The problem of infidelity will appear.

3:06-3:30 - VO

Armenians celebrate the whole women’s month not the only women’s day (it begins 8th of March and finishes 7th of April). A woman occupies a special place in Armenian society. But does it mean that woman and man have equal right there? We asked people in Yerevan what is the main woman’s role in Armenian society?

3:31-3:38 - Street talk

I think that woman is a caretaker; cosines should be in the house. It is her role.

3:39-3:49

I think not only Armenians, but women all over the world should preserve heart and home, save warmness and cosiness.

3:46-3:49

The main role in Armenian family is mother's role.

3:50-4:04

The main role in a family plays a woman, a mother, she does everything. We're only making money and don't see anything, how our kids grows.

4:05-4:21

I think Armenian women still follow patriarchal traditions. And maternity is the main role in Armenian family.

4:22-4:25

Armenians used to bow down before mothers.

4:26-4:33

A family is a part of society that means mother's role is very important.

4:34-4:36

A woman is actually a symbol of a family.

4:36-4:43

A woman should support husband, preserve a family heart, raise children.

4:44-4:47

A woman mostly is house maker

4:48-4:50

and a man is worker, but time goes by.

4:56 - 6:29 - VO

According to Armenian National Statistical Service there are 1684000 women live in Armenia, it is 51% of the whole population. Mostly they are good-educated, frequently with two higher education diplomas, employable women. But last studies say that there are factors which impede involvement in political life: women are focused on a family, they have doubts in themselves, the society does not trust women politicians, there are not enough mechanisms to promote women, relatives or husband could be against this. Gender equality was granted to women in 1991 with adoption of the Constitution. Despite the fact that emancipation is going on and women are seeking to equality, tradition values are still typical for Armenian mentality.

6:30 - VO

Zhanna and Felix from Lachzhashen live in marriage for 40 years. This is the traditional family in which the household is on woman's shoulders when a man is making money.

The tradition of "the red apple" is sacred for them as for previous generations.

6:48-6:53 - Zhanna Navasardyan and her mother Varsik

Armenian custom dictates that Armenian should get married only once.

6:54-7:01

Armenians choose each other, get married, pledge fealty

7:02-7:07

and mutual respect at the altar.

7:23 - VO

What if it becomes clear that she is not a virgin?

7:25-7:26 - Zhanna Navasardyan and her mother Varsik

If she's not a virgin she would be returned.

7:27-7:29

They do not accept her.

People are interested who she, which family she is from is.

7:30-7:34

is it possible to ask for her hand in marriage?

7:35-7:36

The main thing is a family.

7:37-7:39

The girl is chosen only after questioning.

7:40-7:42

What if people say something wrong about her...?

7:43-7:45

Virginity is the great honour!

7:46-7:50

Clean girl is passed from parents to her "new owner".

7:52 - VO

Mother-in-law used to check if a new wife was a virgin after the wedding night. The tradition of "the red apple" is a part of Armenian culture. If it is appear that she is a virgin, her relatives carry a basket with red apples and other gifts to husband's house. Many Armenians still respect this tradition. Premarital "connections" are forbidden for them.

Many people in Armenian regions follow this tradition. But others depart from it. Of course, views on a family become more progressive in big cities. But still, with some clauses.

8:49 - VO

Arman and Saida lives in the two-room apartments in the center of Yerevan. Arman runs his own business: he bakes traditional Armenian bread. Saida is in maternity leave now and doesn't work, but some chores are done by Arman. He takes children from kindergarten and other classes. He is confident that he is the leader at home, not woman.

9:15-9:21- Interview - Arman

Of course, it is better to get married once in a lifetime.

9:22-9:27

If it does not work out, there should be objective reasons.

9:28-9:36

It is better if a family starts from the first try, because a family is a foundation of our society.

9:37-9:43 - Interview - Saida

Arman's parents went to visit my parents in a few day after the marriage

9:43-9:50

to exchange their gifts and thank each other

9:51-9:54

This is one more opportunity to create good relationship.

9:55-10:01

There were nothing emphasized and obvious.

10:02-10:06

No need to emphasize it. The fact itself is important.

10:07-10:15

The most important is how the relationship of two people is built and how they understand it and accept it.

10:16-10:28

Mutual understanding is the most important thing for me, it is desirable. It is the issue of morality.

It is the priceless gift which woman can give to her husband.

10:41-10:46

No tradition will not begin elsewhere and apply without the reason.

10:47-10:50

If there is a tradition which Armenians are passed down through the ages and pass on

10:51-10:55

on from generation to generation, it's not a coincidence.

10:56-11:01

We have narrow view of many things, but roots of this tradition are much deeper.

11:02-11:05

Of course, I want my children to be Armenians.

11:06-11:13

Very important role is played by the education and personal example.

11:13 - VO

Gender equality in Armenia is guaranteed by many laws and also by the Constitution. But according to World Economic Forum's research Armenia is 98 from 149 by gender equality. Why?

Armine, sociologist

Armenia is the country where the real life could run parallel with legal basis.

12:03 - VO

Blindly following the traditions could lead to problems in a family, the worst of it is domestic violence

Asmik is from small village near Sevan lake. She had all good grades, dreamed of being a programmer. But her life had gone as she never wanted.

Now Asmik is helping women to go through that she went through herself. In the Resource Center for Women she's not afraid to tell her story. Proving that a woman can break out of everything.

12:33-12:43 - Asmik

I graduated from school and wanted to enter the University, but, according to our traditions,

12:44-12:49

One of our fellow villagers came to our house with his parents to request my hand in marriage.

12:50-12:57

Firstly, he starts to get jealous. Ask me not to greet my classmate,

12:58-13:01

because classmates is my past,

13:02-13:06

not to greet guy in the university,

13:07-13:12

not to wear trousers, and wear only long skirts.

13:13-13:19

That had erupted into scandals. Husband's' parents thought that I am guilty in everything.

13:20-13:25

	<p>The teacher said: “You should behave the right way 13:25-13:27</p> <p>Not to make him nervous, because he is a man”.</p> <p>13:29 - VO</p> <p>Everyday beatings and abuse. She had never called to police, she was scared of it. Once her husband beat her almost till death - and she escaped from the home. There was no hope for any help. The hospital where she stayed she knew about the Women’s Resource Center, the only one NGO in Armenia which helps to victims of domestic violence. Now, after 6 years from that nightmare, Asmik helps women who come to the Center.</p> <p>14:00-14:06 - interview - Asmik, Women’s Resource Center</p> <p>When the Center start its functioning, talks about domestic violence in Armenia 14:07-14:10</p> <p>were forbidden, and we faced many problems.</p> <p>14:11-14:15</p> <p>Our NGO and seven other were fighting for 14:16-14:19</p> <p>Adoption of the law against domestic violence. 14:20-14:26</p> <p>The Law on Prevention of Domestic Violence is now functioning in Armenia. 14:28 - VO</p> <p>But there are those who do not agree that men have more rights than women. They called themselves “feminists” and fight for equality in Armenian society. One from them is Nuard.</p> <p>Nuard called herself a feminist and believe the one day women in Armenia would become free from patriarchal traditions.</p> <p>Nuard, activist (talks in English) 17:21 - VO</p> <p>Velvet Revolution showed that women’s voices could be heard. They stood shoulder to shoulder with men in May a year ago.</p> <p>One woman holds the position of minister in the new Government. 32 from 132 deputies in new Armenian parliament are women. 15:46</p> <p>It is difficult to leave traditions which Armenians follow for centuries. But traditions should be transformed in accordance with modern realities. Thoughtless following leads to tragedies and hampers the overall development of society.</p>
--	--

<p>SHOTLIST:</p>	<p>All shots were done in Armenia. The majority of scenes took place in the capital of Armenia Yerevan. Almost all street views were filmed in the city center of Yerevan. Some of them were done in a village Ladzhashen.</p> <p>Wide medium close shots for the Armenian Church, marriage, interview Asmik, wide medium close shots of village life, interview village, wide medium close shots of the flat in Yerevan, interview Arman, interview Saida, wide medium close shots of Yerevan city, street talks with 10 respondents, wide medium close shots of the city and statistics, wide medium close shots of village, interview village, shots from celebration of “the red apple”, red apples in markets, wide medium close shots of the flat in Yerevan, interview with sociologist, wide medium close shots of making coffee, interview victim of domestic violence, interview with the head of Women’s Resource Center, interview feminist, wide medium close shots of the city and everyday Armenian life.</p>
<p>SCRIPT: (Original language)</p>	<p>0:01-0:20 Եկեղեցու զանգեր, եկեղեցու բակ, ամուսնացող զույգ, հոգևորականը կարդում է «Հայր մերը»:</p> <p>0:16-0:40 Ամուսնացող զույգը նստած է գետի ափին, ջրվեժ, բնություն, ամուսնական մատանիներ:</p> <p>0:32-1:06 Սինխրոն Հասմիկ</p> <p>«18 տարեկան էի, երբ ամուսանացա մեր համազյուղացու հետ, և նա սկսեց ինձ խանդել: Չթողեցին ինձ շարունակել ուսումնա: Գալիս էր խմած, ծեծում էր, ու այդ վախի մեջ 9 տարի ապրեցի, մինչև մի օր ինքը գիշերն ինձ ծեծեց, ու ես ուղղակի տանից փախա, երեխեքին թողեցի ու փախա, որպեսզի նա ինձ չծեծեր այն աստիճանի, որ ես օրերով չկարողանայի վեր կենալ»:</p> <p>1:07-1:20 Հասմիկը ժպտում է</p> <p>1:21-1:31 «Կարմիր խնձորը» Հայաստանում, արևածագի կամ մայրամուտի ֆոն</p> <p>1:32-1:47 Լճաշեն, ձմեռ, Ֆելիքսի ու Ժաննայի տան բակը, Ժաննան լվացք է հավաքում, Ֆելիքսը փայտ է կտրում:</p> <p>1:48-1:57 Սուրճի սեղանի շուրջ գյուղական ընտանիք, տատիկը նստած է, թռնիկը սուրճ է մատուցում:</p> <p>1:50-2:30 Սինխրոններ, Լճաշենի կանայք են խոսում (հարսը՝ Ժաննան, և սկեսուրը), ընթացքում Ֆելիքսը գալիս նստում է, սուրճ են խմում:</p> <p>«Հայկական օրենքներով՝ եթե ուզեցիր ամուսնացար, մինչև կյանքիդ վերջը քո ամուսնու կողակիցն ես: Եթե աղջիկը ամուսնանում է, սպասում են այդ «կարմիր խնձորին»»:</p> <p>«Ամենամեծ պատիվը դա է: Դա նշանակում է, որ աղջիկը մաքուր է և կույս է: Եթե նա կույս չէ, հետ են ուղարկում հայրական տուն»:</p> <p>«Նախ հետաքրքրվում են՝ ով է, ինչ ընտանիքից է: Հայ կնոջ պարտականությունների մեջ է մտնում տունը, երեխաները, ընտանիքը: Ծիշտ է, վաստակողը տղամարդն է, բայց ընտանիքի ամբողջ հոգսը կնոջ ուսերին է»:</p>

2:31-2:36 Երևան, Արմանի ընտանիքը, կինը՝ Սայիդան, երեխաներին գրքում ինչ-որ բան է ցույց տալիս:

2:37-2:59 Սինխրոն Արման

«Այն կինը, որ չի պահպանել այդ ավանդույթները, չի կարող ընտանիք կազմել: Ժամանակից շուտ ճանաչելով արգելված պտուղը՝ նա մշտապես համեմատելու է տղամարդկանց: Նա միշտ ձգտելու է ուրիշներին: Հավատարմության խնդիր է առաջանալու»:

3:00-3:10 Սայիդան թեյ է լցնում բաժակները

3:11-3:30 Երևանի փողոցներ, մարդիկ քայլում են

3:06-3:30 Կատյա

Հայաստանում, ի տարբերություն ողջ աշխարհի, նշում են ոչ թե ուղղակի կանանց օր, այլ կանանց միամսյակ: Այն սկսվում է մարտի 8-ից և ավարտվում ապրիլի 7-ին: Հայ հասարակության մեջ կանայք հատուկ տեղ ունեն: Արդյոք դա նշանակում է, որ Հայաստանում կանայք ու տղամարդիկ հավասար իրավունքներ ունեն: Մենք դուրս եկանք հարցումների Հայաստանի մայրաքաղաք Երևանում՝ ո՞րն է հայ կնոջ գլխավոր դերը հասարակության մեջ:

3:31-4:51 Սինխրոններ փողոցում

«Ինձ թվում է, որ կինը օջախի պահպանն է, տանը պետք է հարմարավետություն լինի. դրանում է նրա դերը»:

«Ես կարծում եմ ոչ միայն հայուհիների, այլև ամբողջ աշխարհում կնոջ դերն է՝ պահպանել օջախը, ջերմությունը, ստեղծել հարմարավետություն»:

«Հայկական ընտանիքում ամենակարևորը մոր դերն է»:

«Ամենագլխավոր դերակատարը ընտանիքում կինն է, մայրը, ամեն ինչ նա է անում: Մենք միայն աշխատում ենք և ոչինչ չենք տեսնում, չենք տեսնում՝ ինչպես են մեր երեխաները մեծանում, այդ ամենը նրանք են անում»:

«Սկզբունքորեն ես կարծում եմ, որ հայ կանայք կառչած են պահպանողական ավանդույթներին: Ամեն դեպքում մայրությունը կնոջ ամենագլխավոր դերն է հայկական ընտանիքում»:

«Հայ ժողովուրդը միշտ մայրապաշտ է եղել (խոնարհվել է մոր առաջ): Եվ եթե հասարակության առաջին բջիջը ընտանիքն է, ուրեմն կնոջ դերը շատ կարևոր է հասարակության մեջ»:

«Ընդհանրապես կինը ընտանիքի սիմվոլն է»:

«Լինել թիկունք ամուսնուն, լինել ընտանիքի կրակը շեն պահող, երեխաներ դաստիարակող»:

«Կինը հիմնականում զբաղվում է տնային տնտեսությամբ, իսկ տղամարդը աշխատում է, բայց հիմա փոփոխություններ են նկատվում»:

4:52-6:15 Մայր Հայաստանի արձանը, մարդիկ քայլում են, Հանրապետության հրապարակ, շատրվաններ, վիճակագրական տվյալներ

6:16-6:46 Լճաշեն, Ժամնայի ու Ֆելիքսի ընտանիքը, Ֆելիքսը դրսում ծխում է, ձմեռվա տեսարաններ, այնուհետև տեսարան տան ներսում, սուրճի սեղան

4:56-6:46 Կատյա

Հայաստանի վիճակագրական ծառայության տվյալներով՝ երկրում ապրում է 1.684.000 կին, 100.000-ով ավելի տղամարդկանցից, և դա կազմում է հանրապետության բնակչության թվի 51 տոկոսը: Նրանք մեծ մասամբ կրթված, հաճախ 2 բարձրագույն կրթությամբ, աշխատունակ կանայք ու աղջիկներ են:

Մինևույն ժամանակ, այս հետազոտության տվյալներով՝ գործոնները, որոնք խոչընդոտում են կանանց քաղաքական ներգրավվածությանը, հանդիսանում են

☑ կանանց կենտրոնացվածությունն ընտանիքի վրա (45,2%)

☑ սեփական ուժերի վրա անվստահությունը (35,1%)

☑ կին քաղաքական գործիչների նկատմամբ հասարակական անվստահությունը (33,5%)

☑ կանանց առաջխաղացման մեխանիզմների անբավարարությունը (29,2%)

☑ հարազատների բացասական դիրքորոշումը (ամուսնու, ծնողների) (28,3%)

Հայ կանանց գենդերային հավասարությունը երաշխավորվել է 1991 թվականին Սահմանադրության համաձայն: Սակայն չնայած նրան, որ Հայաստանում նկատվում են տիրապետման գործընթացներ և կանանց ձգտումը հավասարության, այնուամենայնիվ, ավանդական, պահպանողական արժեքներն առաջվա նման բնորոշ են հայկական մտածելակերպին:

Ընտանիքը հայերի համար գերագույն արժեք է, բայց Հայաստանում ընտանիքը փակ է, այնտեղ դերերը հստակ տարանջատված են, և սերնդեսերունդ կրկնում են այն մոդելը, որը նրանք տեսնում են իրենց ընտանիքում. համարվում է, որ ամուսնությունը պետք է լինի մեկ անգամ և ամբողջ կյանքի համար, ինչպես ժամանախի ու Ֆեյիքսի մոտ. նրանք միասին են ավելի քան 40 տարի:

Մենք գտնվում ենք Լճաշեն գյուղում՝ Սևանի հովտում, որտեղ ավանդական արժեքները դեռ սրբորեն պահպանվում են:

Լճաշեն գյուղից ժամանա ու Ֆեյիքսը ամուսնացած են ավելի քան 40 տարի: Սա ավանդական ընտանիք է, որտեղ տնային տնտեսությունը կնոջ ուսերին է, իսկ տղամարդը գումար է աշխատում: Այս ընտանիքում «կարմիր խնձորի» ավանդույթը սրբորեն պահպանում են արդեն մի քանի սերունդ և հուսով են, որ թոռները նույնպես կհետևեն դրան:

6:47-7:22 Սինիսրոն ժամնա

«Մեր հայկական ավանդույթներով մենք ամուսնություն պետք է լինի: Իրար ընտրում են, ամուսնանում են, հավատարմության երդում են տալիս եկեղեցում, որ մինչև խորին ծերություն իրար հետ հարգանքով, զիջող, ներող լինեն: Հայ կնոջ պարտականությունների մեջ է մտնում տունը, երեխաները, ընտանիքը: Ճիշտ է, վաստակողը տղամարդն է, բայց ընտանիքի ամբողջ հոգսը կնոջ ուսերին է»:

	<p>7:23-7:25 Կատյա</p> <p>Իսկ եթե պարզվում է, որ աղջիկը կույս չէ...</p> <p>7:26-7:51 Սինխրոններ ժաննան և սկետուրը</p> <p>«Աղջիկ չէ, դարձնում են»</p> <p>«Չեն ընդունում: Նախ հետաքրքրվում են՝ ով է, ինչ ընտանիքից է, կարելի է արդյոք խնդրել նրա ձեռքը: Ամենակարևորը ընտանիքն է: Հարցուփորձ են անում և դրանից հետո աղջկան ընտրում են: Եթե կողքից ինչ-որ բան են ասում...»:</p> <p>«Կույս լինելը ամենամեծ պատիվն է, երբ աղջիկը մաքուր հանձնվում է տիրոջը»:</p> <p>7:52-8:08 Տեսարան Երևանի շուկաներից մեկում, կարմիր խնձորներ:</p> <p>7:52-8:08 Կատյա</p> <p>Աղջկա անմեղությունը առավոտյան ստուգում է սկետուրը: Հայկական մշակույթում գոյություն ունի «կարմիր խնձորի» ավանդույթը: Եթե հաստատվում է, որ աղջիկը կույս է, հարսնացուի հարազատներին հանդիսավոր կերպով տանում են կարմիր խնձորներով և այլ նվերներով լի զամբյուղ:</p> <p>8:08-8:47 Հարսանիքի տեսարան, բակում պարում են հարսանիքի զամբյուղներով, այնուհետև երաժշտությունը դադարում է, կարմիր խնձորը որպես սիմվոլ երկու ձեռքի ավերով վերցնում է ինչ-որ մեկը, քահանան հարսի ու փեսայի ամուսնության կարգ է կատարում, փեսան մատանին անցկացնում է հարսի մատին, վառվող մոմեր, շամպայն, բաժակներ, քահանան աղոթք է կարդում:</p> <p>8:17-8:37 Կատյա</p> <p>Շատ հայեր առաջվա նման հետևում են այս ավանդույթին.</p> <p>Նախաամուսնական կապերը նրանց համար անթույլատրելի են: Այս ավանդույթը պահպանվում է Հայաստանի շատ մարզերում (շրջաններում), բայց շատերը նաև շեղվում են նրանից: Իհարկե քաղաքներում ընտանիքի վերաբերյալ հայացքները դառնում են ավելի առաջադիմական, սակայն որոշակի վերապահումներով:</p> <p>8:48- Երևան, Արմանի ընտանիքը, երեխաները խաղում են, Սայիդան թեյի սեղան է պատրաստում:</p> <p>8:49-9:13 Կատյա</p> <p>Երևանի կենտրոնում բազմահարկ շենքի երկսենյականոց բնակարանում ապրում են Արմանն ու Սայիդան: Նրանք երկու փոքրիկ երեխա ունեն:</p> <p>Արմանն իր փոքր բիզնեսն ունի. նա ավանդական հայկական հաց է թխում: Սայիդան այժմ ֆիզարձակուրդի մեջ է, չի աշխատում, բայց չնայած դրան, տնային տնտեսությունը հիմնականում վարում է Արմանը. նա վերցնում է երեխաներին պարապմունքներից և մանկապարտեզից, դրա հետ մեկտեղ նա չի դադարում կասկածել, որ ընտանիքում գլխավորը ինքն է և ոչ թե կինը:</p> <p>9:14-3:36 Սինխրոն Արման</p>
--	--

«Իհարկե, ցանկալի է, որ ամուսնությունը լինի մեկ անգամ և ընդմիշտ, ամբողջ կյանքի համար: Բայց եթե չստացվեց, իհարկե, դա էլ իր օբյեկտիվ պատճառներն ունի: Լավ կլինի, եթե ընտանիքը ստացվի առաջին անգամից: Ընտանիքը հասարակության հիմնարար կորիզներից է»:

9:37-11:11 Սինխրոն Սայիդա

«Մի քանի օր հետո Արմանի ծնողները հյուր գնացին իմ ծնողներին՝ նվերներ փոխանակելու և միմյանց շնորհակալություն հայտնելու, քանի որ դա հարաբերություններ ստեղծելու ևս մեկ հնարավորություն է: Այդպես բացահայտ և ընդգծված բաներ չեն եղել: Պարտադիր չէ, որ դա այդքան ընդգծվի, կարևորը փաստն է և այն, թե զույգի միջև հարաբերություններն ինչպես են դասավորվում, ինչպես են իրենք դա հասկանում և ինչպես են ընդունում: Ինձ համար կարևորը միմյանց հասկանալն է: Դա ցանկալի է: Նաև բարոյականության հարց է, անգնահատելի նվեր է, որը աղջիկը պահպանելով նվիրում է ամուսնուն: Ամեն մի ավանդույթ հենց այնպես չի ստեղծվել, և հենց այնպես չենք կիրառում: Եթե ինչ-որ բան այսքան դարերի ընթացքում հայերին պահպանել է, կամ հայերը կարողացել են փոխանցել մեկը մյուսին, դա պատահական չէ: Մենք այդ ամենին շատ նեղ հայացքով ենք նայում, բայց այն ավելի խորը արմատներ ունի: Իհարկե, ցանկանում եմ, որ իմ զավակներն էլ լինեն հայ: Շատ կարևոր է դաստիարակությունը և անձնական օրինակը»:

11:12-11:30 Տեսարաններ Սոցիալական հետազոտությունների կենտրոնից

11:12-11:30 Կատյա

Գենդերային հավասարությունը Հայաստանում երաշխավորված է բազմաթիվ օրենքներով, այդ թվում ամրագրված է Սահմանադրության մեջ: Սակայն Համաշխարհային տնտեսական ֆորումի հետազոտության մեջ զլոբալ գենդերային անհավասարության տեսանկյունից Հայաստանը 149 երկրների շարքում 98-րդ տեղում է: Ինչի՞ հետ է դա կապված:

11:31-12:02 Սինխրոն սոցիալական հետազոտությունների կենտրոնի մասնագետ

«Հայաստանում տղամարդկանց և կանանց հավասար իրավունքները ամրագրված են Սահմանադրության մեջ: Հատուկ հոդված կա, որտեղ ասված է, որ տղամարդիկ և կանայք հավասար են, և որ սեռով պայմանավորված ցանկացած խտրականություն արգելված է: Հայաստանն այն երկիրն է, որտեղ օրենքը և իրական կյանքը... ես կարծում եմ՝ միակ երկիրը չէ, այն երկրներից է, որտեղ իրական կյանքը կարող է իրավականին զուգահեռ ընթանալ»:

12:03-12:32 Հասմիկը սուրճ է պատրաստում

12:03-12:32 Կատյա

Ավանդույթին կուրորեն հետևելը ընտանիքում խնդիրներ է ծնում. դրանցից ամենասարսափելին ընտանեկան բռնությունն է: Հասմիկը ծնունդով Սևանի կողքին գտնվող փոքրիկ գյուղերից է: Նա սովորել է գերազանց, երազում էր ծրագրավորող դառնալ, սակայն նրա կյանքը այնպես չդասավորվեց, ինչպես ինքն էր ուզում:

Հիմա Հասմիկն օգնում է այն կանանց, ովքեր վերապրում են/ զգում են այն, ինչը նա զգացել է 7 տարի: Կանանց աջակցության կենտրոնում նա արդեն չի

վախենում պատմել իր պատմությունը. ապացուցված է, որ ամեն ինչից հնարավոր է ազատվել/ դուրս պրծնել (ամեն իրավիճակից հնարավոր է դուրս գալ):

12:33-13:28 Սինխրոն Հասմիկ

«Դպրոցը վերջացրել էի, ուզում էի համալսարան ընդունվել, բայց համաձայն մեր ավանդույթների՝ մեր համազյուղացիներից մեկը իր ծնողների հետ եկավ մեր տուն՝ ձեռքս խնդրելու: Սկզբում նա սկսեց ինձ խանդել. պետք չէ բարևել համադասարանցի տղաներին, քանի որ համադասարանցիներն արդեն քո անցյալն են, պետք չէ համալսարանում բարևել համակուրսեցուն, պետք չէ տաբատ կրել, ավելի լավ է երկար կիսաշրջագգեստ հագնել: Այդ ամենը վերածվում էր կռվի, և տղայի ծնողները գտնում էին, որ ես եմ մեղավոր: Նրանք ասում էին՝ դու պետք է այնպես անես, որ ինքը չբարկանա, քանի որ ինքը տղամարդ է»:

13:29-13:58 Տեսարան Կանանց աջակցման կենտրոնից

13:29-13:58 Կատյա

Ամենօրյա ծեծ, նվաստացում: Նա ոչ մի անգամ ոստիկանություն չի դիմել. վախենում էր: Մի անգամ ամուսինը հերթական անգամ ուժեղ ծեծեց նրան: Եվ նա փախավ տանից: Օգնություն ոչ մի տեղից չէր սպասվում: Հիվանդանոցում, ուր նա ընկավ, նրան պատմեցին Կանանց աջակցության կենտրոնի մասին՝ Հայաստանում միակ կենտրոնը, որն օգնում է բռնության ենթարկվածներին:

Հիմա՝ այդ մոդավանջից 6 տարի անց, Հասմիկն ինքն է օգնում այն կանանց, ովքեր գալիս են կենտրոն:

13:59-14:26 Սինխրոն Կանանց աջակցման կենտրոնի մասնագետ

«Երբ ի սկզբանե սկսեց գործել կենտրոնը, Հայաստանում տաբու էր/ արգելված էր խոսել ընտանեկան բռնության մասին, և մենք շատ խնդիրների բախվեցինք: Կազմակերպությունը 7 այլ կազմակերպությունների հետ միասին մոտ 10 տարի պայքարեց, որ Հայաստանում լինի «Ընտանեկան բռնության մասին» օրենք: Եվ հիմա Հայաստանում գործում է «Ընտանեկան բռնության կանխարգելման մասին» օրենքը:

14:27-14:45 Տեսարան Նվարդ

14:27-14:45 Կատյա

Սակայն կան այնպիսիք, ովքեր համաձայն չեն, որ տղամարդիկ ավելի շատ իրավունքներ ունեն: Նրանք իրենց անվանում են ֆեմինիստներ և պայքարում են հայ հասարակության մեջ հավասարության համար: Նրանցից մեկը Նվարդն է: Նվարդն իրեն համարում է ֆեմինիստ և հավատում է, որ Հայաստանում կանայք մի օր ազատ կլինեն պահպանողական ավանդույթներից:

14:46-15:06 Սինխրոն Նվարդ

«Ցավոք, աշխարհում ոչ մի տեղ տղամարդիկ և կանայք չունեն հավասար իրավունքներ: Ամբողջ աշխարհում դա մեծ խնդիր է, քանի որ պահպանողականությունը խորը արմատներ ունի, և հնարավոր չէ դա

	<p>արմատախիլ անել մեկ օրում: Եվ պետք է պայքարել պահպանողականության դեմ և հանուն հավասար իրավունքների:</p> <p>15:07-15:30 Երևանի փողոցներ, հեղափոխության օրեր, հանրահավաք, ոստիկանական զորքեր, հանրահավաքի մասնակիցները եռագույնով և պաստառներով քայլում են փողոցում և վանկարկում են՝ «Քայլ արա, մերժի՛ր Սերժին»: Մոտոցիկլով տղամարդ և կին:</p> <p>15:31-15:41 Կառավարության նիստի տեսարան</p> <p>15:20-15:41 Կատյա</p> <p>Չեղափոխությունը ցույց տվեց, որ կանանց ձայնը նույնպես կարող է լսելի լինել: Անցած տարվա մայիսին նրանք կանգնած էին տղամարդկանց կողքին:</p> <p>Հիմա Հայաստանում մի կին զբաղեցնում է նախարարի պաշտոնը, իսկ Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի 132 պատգամավորներից 32-ը կանայք են:</p> <p>15:42-16:20 Փողոցներ, մարդիկ քայլում են...</p> <p>15:47-16:02 Կատյա</p> <p>Դժվար է հրաժարվել ավանդույթներից, որոնց հայերը կառչած են դարերով: Սակայն ավանդույթները պետք է վերափոխվեն ժամանակակից իրողությունների համապատասխան:</p> <p>Դրանք անիմաստ հետևելը հանգեցնում է ողբերգությունների և խանգարում է հասարակության զարգացմանը:</p>
CAMERA OPERATOR:	Vrej Margaryan, Mkhitar Movsisyan, Hambardzum Papoyan
VIDEO EDITOR:	Arman Mazmanyanyan, Mkhitar Movsisyan
MUSIC RIGHTS: (If applicable)	Free Muzic Archive